

34. Kościół wobec wyzwania ideologii – nazizm

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- Ukazanie zbrodniczego i antychrześcijańskiego charakteru nazizmu.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- Wyjaśnia, dlaczego antysemityzm i uprzedzenia rasowe są wielkim grzechem;
- Charakteryzuje stosunek nazizmu do chrześcijaństwa i Kościoła katolickiego;
- Opowiada własnymi słowami, kim był bł. Bernard Lichtenberg.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Nazizm;
- Hitler;
- Bł. Bernard Lichtenberg;
- Pius XI.

4. WARTOŚCI

- Poszanowanie godności każdego człowieka;
- Właściwie pojmowany patriotyzm.

5. SCHEMAT LEKCJI

- Totalitaryzm i nazizm – definiowanie pojęć;
- Nazizm a Kościół;
- Kościół a nazizm.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie:

Metoda – skojarzenia. Nauczyciel zapisuje na tablicy hasło: „TOTALITARYZM” i prosi uczniów o podanie jak największej liczby skojarzeń. Jeden z uczniów zapisuje skojarzenia na tablicy wokół hasła. Wśród nich powinno się pojawić również hasło związane z ideologią nazizmu hitlerowskiego,

w odniesieniu do tej informacji nauczyciel zapisuje temat lekcji i wprowadza w omawianie nazizmu.

Rozwinięcie tematu:

Metoda – okienko informacyjne. Nauczyciel zapisuje / zawiesza na tablicy hasło: „NAZIZM”. Dzieli uczniów na 4-osobowe grupy i w oparciu o posiadane wiadomości z lekcji historii prosi o wypełnienie *okienka informacyjnego* (załącznik 1). Następnie zbiera pomysły z poszczególnych grup i jako podsumowanie pracy tworzy na tablicy jedno wspólne *okienko* (główne założenia można wypisać bez rysowania komiksu). Nauczyciel podsumowuje wiadomości i uzupełnia o inne informacje na temat nazizmu (podręcznik *Nazizm <Narodowy socjalizm> w Niemczech wobec chrześcijaństwa*).

Metoda – praca z tekstem źródłowym. Nauczyciel rozdaje grupom po jednym tekście źródłowym (załącznik 2) i zadaje pytanie, na które uczniowie mają odpowiedzieć po przeczytaniu tekstów. W razie potrzeby można zwiększyć liczbę grup do dziewięciu. Dwie z grup analizują teksty zamieszczone w podręczniku ucznia w ramach „Poszli za Chrystusem” oraz „Kościół naucza”.

Nauczyciel zadaje pytanie kluczowe:

- Jaki obraz relacji państwo – Kościół rysuje się w przeczytanych tekstach dotyczących ideologii hitlerowskiej?

Uczniowie na podstawie tekstów wypisują na kartkach główne punkty opisujące relację nazizmu do Kościoła i reakcję Kościoła na poczynania nazistów i następnie efekty pracy przenoszą na tablicę i krótko omawiają.

Zakończenie:

Metoda – mini wykład. Nauczyciel podkreśla kontrowersje i zarzuty wobec Kościoła, ale jednocześnie radykalną walkę z Kościołem prowadzoną przez nazistów. Opisuje także postawę niezłomnych przeciwników hitleryzmu na przykładzie bł. Bernarda Lichtenberga (z pomocą uczniów zajmujących się w pracy w grupach tą postacią).

Notatka:

Na podstawie tekstu „Zapamiętaj”.

Korelacja z edukacją szkolną:

- Język polski – nazizm w literaturze;
- Historia – II wojna światowa; nazizm;

- Wiedza o społeczeństwie – obrona społeczeństwa przed totalitaryzmami;
- Filozofia – filozoficzne fundamenty ideologii totalitarnych.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Lekcję można poprowadzić w udziałem jednego z nielicznych już świadków żyjących w czasach II wojny światowej.

Warto sprawdzić, jaką funkcję: integrującą, uzupełniającą czy polemiczną wobec nauczania historii w danej szkole i klasie powinny spełnić zajęcia z religii związane z tematami ideologii hitlerowskiej i komunistycznej.